

Sygn. akt III C 1334/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 października 2019 roku

Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie, III Wydział Cywilny, w składzie następującym:

Przewodniczący:	Asesor sądowy Alicja Przybylska
Protokolant:	Sekretarz sądowy Katarzyna Motylińska

po rozpoznaniu w dniu 14 października 2019 roku w Szczecinie

na rozprawie sprawy

z powództwa **Raport Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w K.**

przeciwko **S. K. (1)**

o zapłatę

I. oddała powództwo;

II. zasądza od powoda Raport Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w K. na rzecz pozwanej S. K. (1) kwotę 917 zł (dziewięćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sygn. akt III C 1334/19

UZASADNIENIE

W dniu 6 listopada 2018 r. powód – Raport Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w K., reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, wniósł o zasądzenie od pozwanej S. K. (1) kwoty 2.955,22 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, liczonymi od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty. Jednocześnie powód wniósł o zasądzenie od pozwanej kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu pozwu powód wskazał, że na podstawie umowy cesji z dnia 4 kwietnia 2018 r., zawartej z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., nabył wierzytelność przysługującą cedentowi wobec pozwanej z tytułu umowy pożyczki nr (...) z dnia 23 października 2017 r. Powód wyjaśnił, że pozwana nie wywiązała się z obowiązku spłaty udzielonej jej pożyczki, co skutkowało wypowiedzeniem umowy i powstaniem zadłużenia w łącznej kwocie 2.955,26 zł, na które składają się: 2.700 zł, tytułem należności głównej – niespłaconego kapitału, 150,16 zł tytułem odsetek umownych naliczonych przez powoda od dnia następnego po dacie cesji do dnia poprzedzającego złożenie pozwu oraz 105,06 zł, tytułem odsetek umownych i karnych naliczonych przez zbywcę do dnia 5 marca 2018 r. Pomimo pisemnego wezwania do zapłaty z dnia 12 czerwca 2018 r. pozwana nie spłaciła należności.

W dniu 27 lutego 2019 roku Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym Szczecin – Centrum w Szczecinie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym (ówczesna sygnatura akt III Nc 3919/18), którym orzekł zgodnie z żądaniem pozwu.

W dniu 15 kwietnia 2019 r. S. K. (1), reprezentowana przez zawodowego pełnomocnika, wniosła sprzeciw od nakazu zapłaty z dnia 27 lutego 2019 r. zaskarżając go w całości oraz wnosząc o oddalenie powództwa. Ponadto wniosła o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej zwrotu kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu sprzeciwu pozwana zaprzeczyła, aby zawierała z poprzednikiem prawnym powoda umowę, z której wywodzi on swoje roszczenie. Przyznała, że zawierała, w tym także z (...) spółką z o.o. z siedzibą w W., sześciokrotnie umowy pożyczki, tzw. chwilówki, w związku z czym podmiot ten mógł dysponować jej danymi osobowymi, gdyż udostępniała je na etapie weryfikacji i rejestracji. Dalej zarzuciła, że z przedłożonych przez powoda dokumentów nie wynika, aby (...) sp. z o.o. w W. zbyła na rzecz powoda jakąkolwiek konkretną wierzytelność, a zwłaszcza wierzytelność wynikającą z umowy o numerze (...). Pozwana zarzuciła w szczególności w tym zakresie, że zbywane wierzytelności nie zostały opisane, a cena, jeśli w ogóle była w umowie wpisana, to nie występuje na kopii. Co więcej z porozumienia do umowy cesji nie wynika czy i kiedy jakiejkolwiek wierzytelności przeszły na powoda, gdyż przeniesienie wierzytelności zostało uwarunkowane zapłatą ceny, a z niczego nie wynika, by powód zapłacił cenę określoną w porozumieniu. Ponadto pozwana zarzuciła, że powód nie przedłożył umowy pożyczki, z której wywodzi roszczenie, a jedynie niepodpisaną ramową umowę pożyczki. Zawarcia umowy nie dowodzą również wydruki formularza informacyjnego oraz harmonogramu spłat. Co więcej brak jest dowodu, aby pozwana otrzymała od powoda kwotę udzielonej jej pożyczki.

Pismem z dnia 9 września 2019 r. powód podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie. Wskazał, że pozwana w celu udzielenia jej pożyczki była zobowiązana do uprzedniego założenia konta na portalu internetowym. Rejestrując się na stronie internetowej i składając wniosek o pożyczkę pożyczkobiorca złożył stosowne oświadczenia, w tym oświadczenie, iż jej zamiarem jest zawarcie umowy pożyczki na odległość w rozumieniu ustawy o kredycie konsumenckim. Weryfikacja danych pożyczkodawcy następowała poprzez dokonanie przelewu opłaty za rozpatrzenie wniosku. Dokonując rejestracji pożyczkobiorca składał jednocześnie wniosek o udzielenie pożyczki – brak złożenia wszystkich wymaganych oświadczeń do zawarcia umowy pożyczki skutkowało odrzuceniem wniosku. Umowa pożyczki, z której powód wywodzi roszczenie została zawarta w formie elektronicznej i nie wymagała potwierdzenia na piśmie. W zakresie zarzutu braku legitymacji powoda wskazał, że integralną częścią umowy cesji zawartej w formie pisemnej między powodem a cedentem jest postać trwałego zapisu na płycie CD, która zawiera załącznik w postaci wykazu dłużników, tj. wykazu wierzytelności objętych umową, w tym wierzytelności przysługującej cedentowi względem pozwanej, do którego postanowienia wskazanej umowy odwołują się w sposób bezpośredni. Powód dysponuje oryginałem płyty, co dowodzi zapłaty ceny ze sprzedane wierzytelności. Wyciąg z listy wierzytelności stanowi natomiast wydruk danych dotyczących wierzytelności przysługujących wobec pozwanej.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

Zgodnie z pkt 5.1 umowy ramowej pożyczki nr (...), datowanej na dzień 23 października 2017 roku, w celu złożenia wniosku i otrzymania pożyczki pożyczkobiorca zobowiązany był dokonać:

a) samodzielnej rejestracji na stronie internetowej, na której utworzone zostaje konto użytkownika, podając wszystkie informacje wymagane na stronie internetowej, w tym adres poczty e-mail pożyczkobiorcy i hasło, za pomocą którego pożyczkobiorca potwierdzi swoją tożsamość i będzie mógł zalogować się na swoim koncie użytkownika (wraz z dokonaniem rejestracji na stronie internetowej pożyczkobiorca potwierdza zgodę na przetwarzanie swoich danych osobowych przez pożyczkodawcę oraz P. działającego w imieniu Pożyczkodawcy w zakresie niezbędnym do zawarcia Umowy); lub

b) telefonicznej rejestracji na stronie internetowej za pośrednictwem konsultanta pożyczkodawcy, stosownie do procedury opisanej w ust. 5.3. poniżej.

Zgodnie z pkt 5.2 umowy ramowej: ustala się następującą procedurę samodzielnej rejestracji na stronie internetowej (ust. 5.1. lit. a):

5.2.1. rejestracja następuje poprzez wypełnienie formularza rejestracji znajdującego się na stronie internetowej pożyczkodawcy;

5.2.2. w przypadku, gdy w toku samodzielnej rejestracji na stronie internetowej, stosownie do treści ust. 5.1. a) powyżej, pożyczkobiorca poda niepełne dane w formularzu rejestracji, uniemożliwiające prawidłowe zakończenie procesu rejestracji pożyczkobiorcy, pożyczkodawca ma prawo telefonicznego skontaktowania się z pożyczkobiorcą w celu uzyskania informacji niezbędnych do prawidłowego zakończenia procesu rejestracji na stronie internetowej. Wszelkie informacje przekazane przez pożyczkobiorcę przy pomocy środków komunikacji elektronicznej, w tym w szczególności w trakcie rozmowy telefonicznej z konsultantami pożyczkodawcy, uznane będą za wiążące oświadczenia woli. Pożyczkobiorca wyraża zgodę na rejestrowanie i utrwalanie przez pożyczkodawcę rozmów dokonanych przy użyciu tych środków, przy czym pożyczkodawca każdorazowo poinformuje pożyczkobiorcę o fakcie rejestrowania rozmowy;

5.2.3. dokonując rejestracji pożyczkobiorca składa oświadczenia, o których mowa w ust. 4.1. i 4.2., przy czym w przypadku, o którym mowa w ust. 5.2.2. powyżej, złożenie tych oświadczeń może nastąpić w drodze komunikatów głosowych w trakcie rozmowy pożyczkobiorcy z konsultantem pożyczkodawcy;

5.2.4. po poprawnym wypełnieniu formularza rejestracji pożyczkobiorcy zostaną przekazane za pośrednictwem strony internetowej dane niezbędne do dokonania przelewu opłaty weryfikacyjnej : dane odbiorcy, numer rachunku odbiorcy, kwota przelewu zgodnie z tabelą opłat oraz tytuł przelewu.

5.2.5. w celu potwierdzenia rejestracji pożyczkobiorca zobowiązany jest dokonać przelewu opłaty weryfikacyjnej na rachunek bankowy pożyczkodawcy wpisując w tytule przelewu tekst zawierający unikalny kod, który pożyczkobiorca otrzymał na pocztę elektroniczną po poprawnym wypełnieniu formularza rejestracji.

Zgodnie z punktem 7.1 umowy ramowej w momencie dokonania rejestracji na stronie internetowej pożyczkobiorca jednocześnie składa wniosek o pierwszą pożyczkę wskazując propozycję indywidualnych warunków umowy tj. kwoty pożyczki oraz terminu spłaty pożyczki. Niezwłocznie po złożeniu wniosku o udzielenie pożyczki, przed zawarciem umowy pożyczki, pożyczkodawca udostępni pożyczkobiorcy formularz informacyjny dotyczący pożyczki objętej wnioskiem pożyczkobiorcy, przy czym udostępnienie to nastąpi w formie pliku pdf umożliwiającego zapisanie na komputerze pożyczkobiorcy, na adres poczty elektronicznej pożyczkobiorcy podany w formularzu rejestracyjnym.

Zgodnie z punktem 7.5 umowy ramowej kwota pożyczki zostanie przekazana przelewem na rachunek bankowy pożyczkobiorcy lub udostępniona do wypłaty w oddziale poczty polskiej lub banku pocztowego, niezwłocznie po wysłaniu przez pożyczkodawcę do pożyczkobiorcy elektronicznego powiadomienia o wysokości udzielonej pożyczki oraz dacie spłaty pożyczki przy pomocy wiadomości sms wysłanej na numer telefonu komórkowego pożyczkobiorcy i/lub wysłaniu wiadomości e-mail na adres e-mail pożyczkobiorcy podany na koncie użytkownika.

Zgodnie z punktem 7.6 umowy ramowej po zaakceptowaniu przez pożyczkodawcę poprawnego wniosku pożyczkobiorcy o pierwszą pożyczkę pożyczkodawca udostępni pożyczkobiorcy na trwałym nośniku ramową umowę pożyczki, formularz informacyjny, potwierdzenie zawarcia umowy pożyczki oraz formularz odstąpienia (w formie plików pdf umożliwiających ich zapisanie na komputerze pożyczkobiorcy), a dodatkowo dokumenty te będą widoczne po zalogowaniu się przez pożyczkobiorcę na koncie użytkownika na stronie internetowej (w formie plików umożliwiających zapis na komputerze pożyczkobiorcy). Dokumenty, o których mowa w zdaniu poprzednim

zostaną wysłane w formie plików pdf umożliwiającą ich zapisanie na komputerze pożyczkobiorcy, na adres poczty elektronicznej pożyczkobiorcy podany w formularzu rejestracyjnym.

Zgodnie z punktem 7.7 umowy ramowej po otrzymaniu dokumentów, o których mowa w pkt 7.5. pożyczkobiorca zobowiązany jest wydrukować ramową umowę pożyczki oraz potwierdzenie zawarcia umowy pożyczki, podpisać po jednym egzemplarzu każdego z nich i odesłać te dokumenty na adres korespondencyjny pożyczkodawcy. Nie odesłanie tych dokumentów przez pożyczkobiorcę, a także odesłanie tych dokumentów do pożyczkodawcy bez podpisu nie jest podstawą do stwierdzenia, że pożyczka nie została udzielona. Po otrzymaniu podpisanych przez pożyczkobiorcę dokumentów, o których mowa powyżej, pożyczkodawca niezwłocznie odeśle pożyczkobiorcy, na adres zamieszkania pożyczkobiorcy wskazany w formularzu rejestracyjnym, jeden egzemplarz każdego z tych dokumentów podpisany przez pożyczkodawcę.

Zgodnie z umową ramową niezależnie od pierwszej pożyczki pożyczkodawca mógł się ubiegać o udzielenie kolejnej pożyczki w trybie pkt 8.

Zgodnie z pkt 8.1. umowy ramowej pożyczkodawca udzieli pożyczkobiorcy kolejnych pożyczek każdorazowo na podstawie odrębnych umów pożyczki zawieranych przez strony na odległość. Jednocześnie pożyczkodawca może zaoferować pożyczkobiorcy kolejną pożyczkę na warunkach preferencyjnych wskazanych każdorazowo na stronie internetowej.

Zgodni z pkt 8.2 umowy ramowej pożyczkobiorca nie może w tym samym czasie korzystać z więcej niż jednej pożyczki. Wniosek o udzielenie kolejnej pożyczki może zostać złożony dopiero po całkowitym zwrocie przez pożyczkobiorcę wcześniejszej pożyczki oraz wypełnieniu wszelkich obowiązków spoczywających na pożyczkobiorcy w stosunku do pożyczkodawcy z tytułu wcześniejszej pożyczki.

Zgodnie z punktem 8.3. umowy ramowej wniosek o udzielenie kolejnej pożyczki zarejestrowany pożyczkobiorca może złożyć za pośrednictwem formularza internetowego, jak również wysyłając wiadomość tekstową (sms) na numer telefonu pożyczkodawcy podany na stronie internetowej lub dzwoniąc na numer telefonu pożyczkodawcy podany na stronie internetowej i ustnie udzielić pożyczkodawcy wszystkich wymaganych informacji. Pożyczkobiorca wyraża zgodę na rejestrację rozmowy przez pożyczkodawcę. Niezwłocznie po złożeniu wniosku o udzielenie kolejnej pożyczki, przed zawarciem umowy pożyczki, pożyczkodawca udostępni pożyczkobiorcy za pośrednictwem pośrednika formularz informacyjny dotyczący pożyczki objętej wnioskiem pożyczkobiorcy, przy czym udostępnienie to nastąpi w formie pliku pdf umożliwiającą zapisanie na komputerze pożyczkobiorcy, wysłanego na adres poczty elektronicznej pożyczkobiorcy podany w formularzu rejestracyjnym.

Zgodnie z pkt 8.4. umowy ramowej w zakresie nieuregulowanym w niniejszym pkt 8 do złożenia wniosku o udzielenie kolejnej pożyczki zastosowanie znajdują postanowienia pkt 7.

Ponadto na podstawie punktu 1.11 umowy, opłatą za rozpatrzenie wniosku jest opłata w kwocie 1 grosza lub 1 złotego, należna pożyczkodawcy od pożyczkobiorcy z tytułu: rejestracji pożyczkobiorcy na stornie internetowej, weryfikacji tożsamości pożyczkobiorcy, rozpatrzenia wniosku, a także potwierdzenia warunków umowy ramowej. Zgodnie zaś z punktem 1.35 umowy wniosek pożyczkobiorcy, to wniosek złożony w sposób określony w ramowej umowie pożyczki, którego złożenie ma na celu zawarcie umowy pożyczki.

Dowód:

- umowa ramowa pożyczki z 23 października 2017 r. z załącznikiem – k. 20v-26,

S. K. (2) nie potwierdziła dokonanej rejestracji i w ramach umowy ramowej z dnia 23 października 2017 r. nie doszło do zawarcia umowy pożyczki – zarówno pierwszej umowy – zawieranej przy dokonywaniu rejestracji, jak i kolejnej umowy pożyczki.

(...) sp. z o.o. w W. sporządziła dla S. K. (1) harmonogram spłat, dla kwoty pożyczki w wysokości 2.700 zł, z terminem spłaty przypadającym na dzień 22 listopada 2017 r. oraz formularz informacyjny, w którym zostały przedstawione warunki pożyczki, jaka miała być zawarta na podstawie umowy ramowej z dnia 23 października 2017 roku.

W dniu 23 października 2017 r. z rachunku o numerze (...) na rachunek o numerze (...) została przelana kwota 2.700 zł.

W dniu 17 maja 2017 r. z rachunku o numerze (...) na rachunek o numerze (...) została przelana kwota 1 grosza. W tytule operacji wpisano „potwierdzam warunki umowy (...) nr (...) Log”, nadawcą przelewu była S. K. (1). Operacje z dnia 17 maja 2017 r. i z dnia 23 października 2017 r. zostały odnotowane w systemie pożyczkodawcy.

Dowód :

- harmonogram z dnia 23 października 2017 r. – k. 17,
- formularz informacyjny – k. 17v-20-26,
- potwierdzenie przelewu – k. 64,
- potwierdzenie przelewu – k. 63,
- wydruk – k. 67.

W dniu 4 kwietnia 2018 r. (...) sp. z o.o. w W., jako cedent, zawarła z Raport Niestandaryzowanym Sekurytyzacyjnym Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym z siedzibą w K., jako cesjonariuszem, porozumienie do ramowej umowy przelewu wierzytelności z dnia 13 lutego 2018 r. Na ich podstawie, cedent zbył na rzecz cesjonariusza wierzytelności pieniężne wskazane w załącznikach numer 1a i 1b do porozumienia, a nabywca wierzytelności te nabył za cenę określoną w § 2 ust. 1 porozumienia. Załącznik numer 1a wskazywał na przysługujące cedentowi wierzytelności, natomiast załącznik numer 1b został sporządzony w formie elektronicznej na płycie CD i zawierał dane dotyczące pożyczkobiorców oraz dane dotyczące umów pożyczek.

Wśród przenoszonych wierzytelności odnotowano wierzytelność przysługującą cedentowi w stosunku do S. K. (2) w wysokości 2.700 zł, wynikającą z umowy o numerze (...) z datą wymagalności przypadającą na dzień 22 grudnia 2017 r.

Dowód :

- umowa ramowa z 13 lutego 2018 r. – k. 16v,
- porozumienie numer 3 z 4 kwietnia 2018 r. – k. 8v i 7v,
- wydruk z KRS cedenta – k. 8 i 9-9v,
- wydruk z KRS zarządcy cesjonariusza – k. 10-15,
- wyciąg z rejestru cesjonariusza – k. 16,
- potwierdzenia zapłaty ceny – k. 15,
- wyciąg z listy dłużników – k. 15v.

Dnia 12 czerwca 2018 r. Raport Niestandaryzowany Sekurytyzacyjny Fundusz Inwestycyjny Zamknięty z siedzibą w K. sporządził pismo, w którym wezwał S. K. (1) do zapłaty kwoty 2.856,10 zł z tytułu umowy pożyczki zawartej z (...) sp. z o.o. w W..

Dowód :

- zawiadomienie z 12 czerwca 2018 r. – k. 6v i 5v.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo Raport Niestandaryzowanego Sekurytyzacyjnego Funduszu Inwestycyjnego Zamkniętego z siedzibą w K. przeciwko S. K. (1) okazało się nieuzasadnione.

Przedmiotowe roszczenie powód wywodził z umowy pożyczki o numerze (...) z dnia 23 października 2017 r., zawartej pomiędzy pozwaną, a pożyczkodawcą, a także z umowy sprzedaży wierzytelności z dnia 13 lutego 2018 r. i porozumienia z dnia 4 kwietnia 2018 r., zawartych pomiędzy pierwotnym wierzycielem – pożyczkodawcą, a nabywcą wierzytelności – powodem w niniejszej sprawie.

Podstawę prawną żądania pozwu stanowiły: przepisy art. 3 ust 1 i 2 pkt 1 Ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim (Dz.U.2016.1528 j.t.), art. 720 k.c. oraz 509 § 1 k.c. Zgodnie z art. 3 ust 1 i 2 pkt 1 Ustawy z dnia 12 maja 2011 r. o kredycie konsumenckim przez umowę o kredyt konsumencki rozumie się umowę o kredyt w wysokości nie większej niż 255 550 zł albo równowartość tej kwoty w walucie innej niż waluta polska, który kredytodawca w zakresie swojej działalności udziela lub daje przyrzeczenie udzielenia konsumentowi. Za umowę o kredyt konsumencki uważa się w szczególności umowę pożyczki. Natomiast art. 720 § 1 k.c. stanowi, że przez umowę pożyczki dający pożyczkę zobowiązuje się przenieść na własność biorącego określoną ilość pieniędzy albo rzeczy oznaczonych tylko co do gatunku, a biorący zobowiązuje się zwrócić tę samą ilość pieniędzy albo tę samą ilość rzeczy tego samego gatunku i tej samej jakości. Podstawowym obowiązkiem pożyczkodawcy jest wydanie drugiej stronie przedmiotu pożyczki, natomiast obowiązkiem pożyczkobiorcy jest zwrot przedmiotu pożyczki w umówionym terminie. Art. 509 § 1 k.c. stanowi zaś, że wierzyciel może bez zgody dłużnika przenieść wierzytelność na osobę trzecią (przelew), chyba że sprzeciwiałoby się to ustawie, zastrzeżeniu umownemu albo właściwości zobowiązania. Wraz z wierzytelnością przechodzą na nabywcę wszelkie związane z nią prawa, w szczególności roszczenie o zaległe odsetki (§ 2).

Stan faktyczny w niniejszej sprawie Sąd ustalił na podstawie dowodów z dokumentów przedłożonych przez powoda, których autentyczność nie była co do zasady w toku procesu kwestionowana. Strona pozwana kwestionowała jedynie moc dowodową poszczególnych dokumentów i wydruków, podnosząc szereg zarzutów przeciwko każdemu z dowodów, które przedłożył powód.

Zdaniem Sądu materiał dowodowy zgromadzony w sprawie nie dawał podstaw do przyjęcia, aby pomiędzy pozwaną, a poprzednikiem prawnym powoda doszło do zawarcia umowy pożyczki, z której powód wywodził swoje roszczenie.

Zgodnie z treścią art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Przy czym na podstawie art. 232 k.p.c. strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Sąd może dopuścić dowód niewskazany przez stronę. Mając powyższe na uwadze stwierdzić należało, że to na stronie powodowej spoczywał obowiązek wykazania, że jego poprzednik prawny zawarł z pozwaną umowę pożyczki, z której powód wywodził swoje roszczenia oraz że kwota pożyczki została przeniesiona na pożyczkobiorcę. W dalszej kolejności powód zobowiązany był wykazać, że skutecznie nabył dochodzoną pozwem wierzytelność. Na pozwanej natomiast ciążył obowiązek wykazania, że zwróciła pożyczkodawcy kwotę pożyczki. Reguła dotycząca ciężaru dowodu nie może być rozumiana w ten sposób, że zawsze, bez względu na okoliczności sprawy, spoczywa on na stronie powodowej. Zgodnie z rozkładem ciężaru dowodu, wynikającym z przywołanych przepisów, powód jest zobowiązany do wykazania wszystkich okoliczności uzasadniających jego roszczenie tak co do zasady jak i wysokości. Pozwany zaś, który odmawia uczynienia zadość żądaniu powoda, obowiązany jest udowodnić fakty wskazujące na to, że uprawnienie żądającemu nie przysługuje (vide wyrok Sądu Najwyższego z 3 października 1969 r., II PR 313/69, Legalis 14124 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 kwietnia 1982 r., I CR 79/82, Legalis 23098). Art. 6 k.c. rozumiany być musi również w ten sposób, że strona, która nie przytoczyła wystarczających dowodów na poparcie swych twierdzeń ponosi ryzyko niekorzystnego dla siebie rozstrzygnięcia, o ile ciężar dowodu, co do tych okoliczności na niej spoczywał. (vide: wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 grudnia 2006 r., IV CSK 299/06, Legalis 161055 oraz wyrok Sądu Najwyższego z dnia 7 listopada 2007 r., II CSK 293/07, Legalis 162518). W niniejszej

sprawie ciężar dowodu aktualizował się w pierwszej kolejności po stronie powodowej, która zobowiązana była wykazać fakt zawarcia umowy pożyczki, a następnie jej dokładną treść, w tym wysokość pożyczki i odsetek, ewentualnie innych opłat a także, że pożyczkodawca przekazał kwotę pożyczki do dyspozycji pożyczkobiorcy.

W ocenie Sądu powód nie wykazał zawarcia przez pozwaną z (...) spółką z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W., umowy o numerze (...) z dnia 23 października 2017 r., ani też innej umowy pożyczki w ramach umowy ramowej z dnia 23 października 2017 r.

Zgodnie z art. 60 k.c. z zastrzeżeniem wyjątków w ustawie przewidzianych, wola osoby dokonującej czynności prawnej może być wyrażona przez każde zachowanie się tej osoby, które ujawnia jej wolę w sposób dostateczny, w tym również przez ujawnienie tej woli w postaci elektronicznej (oświadczenie woli). Zgodnie zaś z art. 61 § 1 i § 2 oświadczenie woli, które ma być złożone innej osobie, jest złożone z chwilą, gdy doszło do niej w taki sposób, że mogła zapoznać się z jego treścią. Odwołanie takiego oświadczenia jest skuteczne, jeżeli doszło jednocześnie z tym oświadczeniem lub wcześniej (§1). Oświadczenie woli wyrażone w postaci elektronicznej jest złożone innej osobie z chwilą, gdy wprowadzono je do środka komunikacji elektronicznej w taki sposób, żeby osoba ta mogła zapoznać się z jego treścią (§2).

Artykuł 60 k.c. wyraża zasadę swobody formy, wedle której wola osoby skierowana na wywołanie zamierzonego skutku prawnego związanego z dokonywaną czynnością prawną, może być uzewnętrzniona w każdy dowolny sposób, ujawniający ją tak, że staje się dostatecznie zrozumiała dla adresata. W konsekwencji ujawnienie woli osoby dokonującej czynności prawnej może nastąpić także w sposób dorozumiany, przez jakiegokolwiek zachowanie się, uzewnętrzniające tę wolę w sposób obiektywnie zrozumiały, które wyraża wolę wywołania skutków prawnych, objętych treścią czynności prawnej. Złożenie oświadczenia może być zarówno jednostkową czynnością, jak i całym procesem zachowań podmiotu składającego to oświadczenie, o ile w oparciu o całokształt okoliczności można podmiotowi składającemu oświadczenie przypisać zamiar wywołania określonych skutków prawnych, czyli gdy zachowanie to niesie za sobą określony komunikat mający wywołać skutki prawne (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 22 lutego 2017 r., sygn. akt IV CSK 179/16, Legalis 1587604). Aby jednak mówić, że doszło do czynności prawnej polegającej na zawarciu umowy konieczne jest w pierwszej kolejności ustalenie, że doszło do złożenia dwóch zgodnych oświadczeń woli, a następnie, że oświadczenia te były skuteczne. O fakcie złożenia oświadczenia woli decydują w szczególności okoliczności, czy składający oświadczenie w ogóle wyraził swoją wolę – w zasadzie w dowolnej formie, o ile forma ta w wystarczający sposób wolę tę ujawniła oraz czy oświadczenie to doszło do adresata w rozumieniu art. 61 § 2 k.c. Natomiast o skuteczności złożonego oświadczenia decydują w szczególności takie okoliczności, jak zdolność do czynności prawnych, forma czy należyte umocowanie. Zgodnie z art. 29 ust. 1 ustawy z dnia 12 maja 2011 roku o kredycie konsumenckim umowa o kredyt konsumencki powinna być zawarta w formie pisemnej, chyba że odrębne przepisy przewidują inną szczególną formę. Przy czym w przepisie tym nie określono skutków prawnych niedochowania formy pisemnej przy zawieraniu umowy o kredyt konsumencki, zatem przyjąć należy, że zastrzeżona ona została jedynie dla celów dowodowych. Niedochowanie tej formy przez jedną ze stron nie skutkuje nieważnością umowy, a tym samym nie uniemożliwia złożenia oświadczenia woli w sposób dorozumiany (w sposób konkludentny). Tylko zastrzeżenie wymogu zachowania określonej formy oświadczenia (pisemnej) ad solemnitatem wykluczałoby możliwość skutecznego złożenia oświadczenia w sposób konkludentny (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Warszawie z dnia 1 lipca 2019 roku, sygn. akt V ACa 118/18).

W ocenie Sądu materiał dowodowy sprawy nie dawał podstaw do przyjęcia, aby pozwana złożyła oświadczenie woli w jakiegokolwiek formie, skutkujące zawarciem w dniu 23 października 2017 r. umowy pożyczki o numerze (...). Brak było jakiegokolwiek dowodu świadczącego o tym, aby pozwana w ogóle wyraziła swoją wolę i aby oświadczenie to zostało złożone pożyczkodawcy. Sąd podzielił w tym zakresie zarzut pozwanej, że w oparciu o zaproponowany przez powoda materiał dowodowy nie sposób ustalić, aby doszło do zawarcia tej konkretnej umowy pożyczki, z której powód wywodził swoje roszczenie. Nie zostały przedłożone dowody wskazujące na to, aby pozwana dopełniła pełnej i prawidłowej rejestracji w systemie teleinformatycznym poprzednika prawnego powoda, w ramach której wyraziła również wolę zawarcia umowy pożyczki.

Odnosząc się do poszczególnych dowodów zaproponowanych przez powoda wskazać należało, że do zawarcia umowy pożyczki w formie elektronicznej koniecznym było w pierwszej kolejności dokonanie samodzielnej rejestracji na stronie internetowej i wypełnienie znajdującego się tam formularza. Następnie, po prawidłowym wypełnieniu formularza rejestracji pożyczkobiorcy pożyczkodawca przekazywał za pośrednictwem strony internetowej dane niezbędne do dokonania przelewu opłaty weryfikacyjnej: dane odbiorcy, numer rachunku odbiorcy, kwotę przelewu zgodnie z tabelą opłat oraz tytuł przelewu. Drugim krokiem było potwierdzenie rejestracji poprzez dokonanie przelewu opłaty weryfikacyjnej na rachunek bankowy wskazany przez pożyczkodawcę wpisując w tytule przelewu tekst zawierający unikalny kod, który pożyczkobiorca otrzymał na pocztę elektroniczną po poprawnym wypełnieniu formularza rejestracji. Złożenie prawidłowego wniosku miało stanowić zarazem wyrażenie woli zawarcia umowy pożyczki, zgodnie z pkt. 7.8 umowy ramowej.

Według twierdzeń powoda do zawarcia umowy miało dojść w dniu 23 października 2017 r., tymczasem przedłożono potwierdzenie przelewu opłaty weryfikacyjnej w wysokości 1 grosza, z dnia 17 maja 2017 r. Skoro zatem umowa ramowa miała zostać zawarta w dniu 23 października 2017 r., to złożenie oświadczenia woli jej zawarcia nie mogło nastąpić wcześniej, zanim pozwana w ogóle dokonała rejestracji w serwisie pożyczkodawcy. Strona powodowa nie przedłożyła dowodu uiszczenia opłaty weryfikacyjnej w dniu 23 października 2017 roku, kiedy to miało dojść do zawarcia umowy. Ponadto umowa z dnia 23 października 2017 r. nosi numer (...), natomiast w tytule operacji dotyczącej przelewu weryfikacyjnego podany został inny numer umowy, tj. numer (...) Log. Jakkolwiek numery te są podobne, o tyle nie są tożsame. Co więcej powód nie wykazał, jaki był unikalny kod, do którego odsyła umowa, a który miał zostać podany pożyczkobiorcy po wypełnieniu i przesłaniu formularza, który to kod należało podać w tytule przelewu, a który dotyczył warunków tej konkretnej umowy.

Wniosków powyższych nie zmieniał również fakt, iż strona powodowa przedłożyła potwierdzenie przelewu na kwotę 2.700 zł – k. 63. W konsekwencji niezakończenia procesu rejestracji, w wyniku którego miało również dojść do zawarcia umowy pożyczki, brak było podstaw do ustalenia, czy rachunek z którego dokonano przelewu jest rachunkiem poprzednika prawnego powoda, a rachunek na który dokonano przelewu rachunkiem bankowym pozwanej. Wreszcie zapatrywania Sądu nie zmieniały wydruki harmonogramu spłaty, formularza informacyjnego i samej umowy ramowej, gdyż również na podstawie tych dowodów nie sposób ustalić, aby pozwana wyraziła wolę zawarcia umowy pożyczki na warunkach wynikających z tych wydruków. Jakkolwiek powód słusznie podniósł, że umowa pożyczki nie wymaga formy pisemnej, jednakże, jak już zostało wskazane, aby mówić, że doszło do czynności prawnej polegającej na zawarciu umowy konieczne jest w pierwszej kolejności ustalenie, że doszło do złożenia dwóch zgodnych oświadczeń woli, a następnie, że oświadczenia te były skuteczne. Materiał dowodowy sprawy nie pozwalał na poczynienie takich ustaleń. Pomimo, że zawarcie umowy mogłoby przybrać postać elektroniczną, to powód nie wykazał, aby pozwana w jakikolwiek sposób złożyła oświadczenie, które wyrażałoby jej wolę.

Sąd zwraca również uwagę, że fakt sprzedaży wierzytelności nie może stawiać nabywcy wierzytelności w pozycji korzystniejszej niż posiadał dotychczasowy wierzyciel. Fakt zawarcia umowy cesji nie implikuje istnienia wierzytelności będącej przedmiotem umowy przelewu. Nie może być bowiem tak, że okoliczność zawarcia umowy cesji zwalnia powoda z obowiązku dowiedzenia istnienia źródła roszczenia, jego ukształtowania co do wysokości, wymagalności i stawia go w sytuacji bardziej korzystnej niż znajdowałby się pierwotny wierzyciel. Nie sposób również ustalić faktu istnienia wierzytelności jedynie w oparciu o dokument oznaczony jako załącznik do umowy cesji, gdyż w istocie jest to jedynie wydruk zawierający tabelkę, w której zamieszone są dane pozwanej i inne informacje. Wydruk ten nie potwierdza istnienia wierzytelności objętej umową cesji. Jeśli jest podpisany, to stanowi on dokument prywatny i dowodzi jedynie tego, że osoba która go podpisała złożyła oświadczenie o treści ujętej w tym dokumencie. Jest to dowód, że na rachunku poprzednika prawnego powoda odnotowana była określona wierzytelność, nie zaś, że wierzytelność ta istnieje co do zasady jak i wysokości. Wątpliwości Sądu budzi również, czy umowa z której powód wywodził swoje roszczenie była objęta umową przelewu wierzytelności, albowiem z załącznika do umowy cesji wynika, że wymagalność roszczenia przypadła na dzień 22 grudnia 2017 r., tymczasem z przedłożonego przez powoda harmonogramu spłaty wynika, że termin spłaty pożyczki przypadł na dzień 22 listopada 2017 r. Powód w żaden sposób nie wyjaśnił tej sprzeczności, a strona powodowa, jako inicjująca proces, ma zasadniczy wpływ na określenie

zakresu kognicji sądu, przedstawiając okoliczności faktyczne, na których opiera swoje roszczenia, a także dowody na ich poparcie. Jeżeli strona ta dopuszcza się zaniedbań w zakresie przysługującej jej inicjatywy dowodowej oferując np. niepełny materiał dowodowy, musi liczyć się z tym, że jej roszczenie nie zostanie uwzględnione, szczególnie, gdy jest to podmiot którego działalność skupia się na skupowaniu i dochodzeniu wierzytelności. Umowa cesji wraz z załącznikiem potwierdzają sam fakt zdarzenia w postaci zawarcia cesji wierzytelności. Nie stanowią one jednak dowodu na skuteczność dokonanej cesji wierzytelności oraz istnienia i wysokości nabytej wierzytelności (por. wyrok Sądu Najwyższego z 13 czerwca 2013 roku, sygn. akt V CSK 329/12, Legalis 753911, wyrok Sądu Apelacyjnego w Białymstoku z 15 października 2015 roku, sygn. akt I ACa 492/15, Legalis 1359131).

Podsumowując powyższe Sąd doszedł do przekonania, że powód nie wykazał faktu zawarcia umowy pożyczki, a z faktów tych powód wywodził skutki prawne. Zgodnie z przywołanymi ogólnymi zasadami rozkładu ciężaru dowodu (art. 6 k.c. i 232 k.p.c.) ciężar dowodu wykazania tych okoliczności spoczywał na powodzie. Ciężarowi temu powód nie podolał, co przesądziło o oddaleniu powództwa.

O kosztach procesu Sąd rozstrzygnął w pkt 2 wyroku zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik procesu zawartą w przepisie art. 98 § 1 k.p.c., który stanowi, że strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i przepisem art. 108 § 1 k.p.c., zgodnie z którym sąd rozstrzyga o kosztach w każdym orzeczeniu kończącym sprawę w instancji. Do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony (art. 98 § 3 k.p.c.). Na koszty poniesione przez pozwanego w niniejszej sprawie składały się: 900 zł z tytułu wynagrodzenia radcy prawnego (§ 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych) oraz 17 zł z tytułu opłaty skarbowej od pełnomocnictwa. Łącznie koszty te wyniosły 917 złotych, zaś na podstawie przywołanych przepisów na powodzie ciąży obowiązek zwrotu pozwanej kosztów procesu.

Sygn. akt III C 1334/19

S., dnia 28 listopada 2019 roku

ZARZĄDZENIE

1. odnotować,
2. odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi powoda,
3. opublikować w portalu.